

VARSINAIS-SUOMEN LUONNONARVOJEN JA -VAROJEN VAIHEMAAKUNTAKAAVA

LIITE 1. KAAVAKORTIT

20.1.2020

KAAVA-AINEISTON LUKUOHJE

VAIHEMAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaava on kartalla esitetty yleispiirteinen suunnitelma maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisten alueiden käytöstä sekä yhdyskuntarakenteen periaatteista. Maakuntakaava voidaan laatia koko maakunnan kattavana kokonaiskaavana tai teema- tai osa-aluekohtaisena vaihekaavana. Tässä vaihemaakuntakaavassa keskitytään luonnonarvojen ja -varojen, virkistykseen ja matkailun sekä teknisten verkostojen kehittämistavoitteisiin ja -kysymyksiin. Rajauksen ulkopuolelle jäävät teemat on pääosin ratkaistu joko aiemmissa maakuntakaavaprosesseissa tai tullaan ratkaisemaan seuraavissa maakuntakaavoissa.

KAAVAKARTTA

Hyväksyttävässä vaihemaakuntakaavakartassa ratkaisuna esitetään ainoastaan teemoihin kuuluvat uudet ja kumoutuvat merkinnät, poikkeuksena erilliskysymyksiin ratkaistavat kysymykset sekä esiin nousseet tekniset korjaustarpeet. Kokonaisuutta tulee tarkastella ajantasaisesta maakuntakaavayhdistelmästä, jossa esitetään kaikki merkinnät. Kaavakartalla luetellaan ratkaisua koskevat kaavamerkinnät.

Kaavakartalla osoitetaan myös useita merkintöjä, joiden lähteenä ovat erilliset päivittyvät tietolähteet. Näiden aineistojen osalta, tulee ajantasaisin tieto hakea kyseisestä tietokannasta. Tällaisia merkintöjä ovat pohjavesialueiden, suojavyöhykkeiden, luonnonsuojelulain nojalla suojeltujen alueiden ja Natura-alueiden merkinnät.

Kaavakartalla osoitetaan myös useita merkintöjä, joiden sijaintitietoa on maakuntakaavan mittakaavataso huomioiden yleistetty tai yhdistetty kartan piirtoteknisistä syistä. Näiden maakuntakaavamerkintöjen yksityiskohtaiset tiedot tulee tarkistaa niiden tausta-aineistoista. Tällaisia merkintöjä ovat osa r- ja v-kohteet sekä sähköverkkojen linjaukset, ulkoilureittien ja ohjeellisten ulkoilureittien sekä melonta- tai vesiretkelureittien merkinnät ja arvokkaiden geologisten muodostumien aluerajaukset.

KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET -VIHKO

Kaavaratkaisua koskevat kaavamerkinnät määräyksineen luetellaan erillisessä, hyväksyttävässä kaavamerkinnät ja -määräykset vihkossa.

SELOSTUS

Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnittelun lähtökohdat, tietopohja johon kaavaratkaisut tukeutuvat (selvitykset ja muut aineistot) sekä kaavaratkaisun yleinen sisältö ja vaikutukset.

KAAVAKORTIT

Kaavaratkaisussa käytettävien merkintöjen sisältö ja perustelut kuvataan yksityiskohtaisemmin kaavakorteissa. Korteissa kuvataan merkintäkohtaisesti kaavaratkaisun lähtökohdat, tavoitteet ja vaikutukset sekä merkintöihin liittyvät selvitykset ja perusteluasiakirjat. Korteissa todetaan alkuperäinen, mahdollisesti muuttuva merkintä sekä muutos. Kaavakortit ovat osa kaavan liiteaineistoa (Liite 1).

TEEMAKARTAT

Teemakartoilla näytetään maakuntakaavamerkinnät teemakohtaisina kokonaisuuksina. Teemakartat ovat osa kaavan liiteaineistoa (Liite 2).

TAUSTA-AINEISTOT

Kaavaratkaisuja esitetään myös taustakartoilla sekä erillisissä taustaselvityksissä, jotka löytyvät sähköisinä aineistoina.

KAAVA-AINEISTOSSA KÄYTETYT LYHENTEET

TKSMK – Turun kaupunkiseudun maakuntakaava

SSMK – Salon seudun maakuntakaava

VSMK – Varsinais-Suomen maakuntakaava, Vakka-Suomi, Loimaan seutu, Turunmaa, Turun seudun kehyskunnat

TPLMK – Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava

VAIHEMAAKUNTAKAAVA MERKINNÄT

OSOITTAU UUSINA MERKINTÖINÄ

- Laaja, merkittävä ja yhtenäinen metsävaltainen vyöhyke (kehittämisperiaatemerkintä)
- Vesiviljelyn kehittämisaue (kehittämisperiaatemerkintä)
- Matkailun, retkeilyn ja virkistuksen kehittämisyöhyke (kehittämisperiaatemerkintä)
- Kiviainesten ottoalue ja materiaaliterminaalit (uusi ejk-kohdemerkintä)

KUMOAA JA KORVAA UUSILLA MERKINNÖILLÄ VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN

- V, R, S, M, MRV -aluevaraus- ja v, r, s -kohdemerkinnät
- Ulkoilureittien ja ohjeellisten ulkoilureittien merkinnät
- Venevöylien/kanoottireittien merkinnät järvi- ja jokialueilla
- Matkailun ja ulkoilun yhteystarpeiden merkinnät
- Geologisesti arvokkaiden alueiden merkinnät (ge)
- Pohjavesialueiden merkinnät (pv)
- Suoja- tai konsultointivyöhykkeen merkinnät (sv)
- Valtioneuvoston Natura 2000 -päättöksen mukaan osoitetuttujen alueiden ja kohteiden merkinnät (Natura-alueet)
- Yhteysaluslaitureiden, vene- ja palvelusatamien ja luonnonsatamien, laitureiden, suojasatamien sekä ankkuripaikkojen merkinnät
- Suurjännitelinjöjen, parannettavien suurjännitelinjöjen, uusien suurjännitelinjöjen ja sähköverkon yhteystarpeiden merkinnät

TÄYDENTÄÄ VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN MERKINTÖJÄ

- Loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain (Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan alue)
- Uusi venevöylän merkintä (Särkäsalmen alueella)
- Veneilyn runkovöylän (Särkäsalmen alueella)

KUMOAA JA KORVAA OSITTAIN VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN

- E, T -aluevaraus- ja t-, t-kem-, ek-, et-, ja en-kohdemerkintöjä

KUMOAA VOIMASSA OLEVAN MAAKUNTAKAAVAN

- Uuden maakaasulinjan ja maakaasuverkon yhteystarpeen merkinnät
- Hajautetun mallin jätevedenpuhdistamon merkinnät

Lisäksi vaihemaakuntakaavassa tehdään valittujen teemojen ulkopuolisia teknisiä tarkistuksia ja korjauksia, jotka on erikseen lueteltu kaavaselostuksessa.

KAAVAN VAIKUTUSTENARVIOINTI

Vaihemaakuntakaavan merkintöjen vaikutuksia on arvioitu maankäyttö- ja rakennuslain (MRA 895/1999) 1§ mukaisesti:

- 1) Ihmisten elinolot ja elinympäristö sekä virkistys
- 2) Maa- ja kallioperä, vesi, ilma ja ilmasto
- 3) Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat
- 4) Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous ja liikenne
- 5) Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö
- 6) Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Lisäksi

- 7) Ilmastonmuutoksen torjunta ja siihen sopeutuminen
- 8) Natura 2000-verkosto

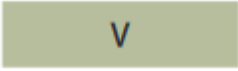
Maakuntakaavassa osoitettavat uudet merkinnät

Merkintä 	LAAJA, MERKITTÄVÄ JA YHTENÄINEN METSÄVALTAINEN VYÖHYKE
Selite	Merkinnällä esitetään merkittävät metsävaltaiset vyöhykkeet.
Määräys	Suunnittelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden on turvattava metsien kyky tuottaa ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä sekä sitoa hiiltä, ylläpitää luonnon monimuotoisuutta ja tuottaa puhdasta vettä sekä turvata alueen säilyminen yhtenäisenä ja monikäyttöisenä. Vyöhykkeen arvoja sekä vyöhykkeiden välisiä ekologisia yhteyksiä tulee edistää ja turvata. Saaristossa tulee kiinnittää erityistä huomiota vyöhykkeen metsäluonnon erityispiirteiden ja maiseman säilymiseen. Myös muut maankäyttömuodot ovat alueella mahdollisia, jos alueen yhtenäisyyttä ei vaaranneta.
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnällä osoitetaan maakunnan alueella olevat laajat ja yhtenäiset metsäalueet, jotka pääosin ovat maakuntakaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisina alueina sekä suojelualueina. Merkinnän tavoitteena on säilyttää tai lisätä metsäpinta-alaa sekä turvata metsien kyky tuottaa hyötyjä laaja-alaisesti ja pitkäjänteisesti myös tulevaisuudessa. Metsien tuottamia ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä ovat mm.: <ul style="list-style-type: none"> - luonnonarvot, kuten monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääntyminen - hyvinvointi-, terveys- ja virkistyspalvelut ihmisille - luonnonvaroista saatavat taloudelliset raaka-aineet, kuten metsä- ja puutalouden tuotteet sekä elintarvikkeet (marjat, sienet, riista) - laajavaikutteinen ilmastonmuutoksen hiilensidonta ja hiilivarastojen kasvu 	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Alueiden määrittelyssä on otettu huomioon luonnonsuojelulliset ja lajikohtaiset tiedot arvokkaista luontokohteista ja kokonaisuuksista. Näiden lisäksi alueiden rajauksiin on vaikuttanut alueiden metsäpeitteisyyden määrä sekä sen jatkuvuus ja yhteneväisyys. Suomen ympäristökeskuksen tekemässä analyysissä metsien monimuotoisuutta kuvaaviksi muuttujiksi on valittu kasvillisuusluokka, puulaji, puuston keskiläpimitta ja tilavuus puusto-ositteittain, sekä punaisen listan [Suomen lajien uhanalaisuus] metsälajien esiintymät. Merkittävä osa alueista on tällä hetkellä metsätalouden käytössä.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Uusi merkintä	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Kehittämisyöhyke on luonteeltaan informatiivinen kaavamerkintä eikä vaikuta suoraan voimassaolevan kokonismaakuntakaavan sisältöön. Toimintaa kehittämisyöhykkeillä ohjaa yksityiskohtaisempi suunnittelu, luvitusprosessit ja erityislainsäädäntö. Kehittämisyöhykkeen tavoitteiden edistäminen ja toteuttaminen parantaa luontoympäristön tilaa, lisää virkistysmahdollisuuksia, tukee elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia ja vastaa osaltaan ilmastonmuutoksen ennakointiin ja varautumiseen (MRA 1 § kohdat 1, 2, 3, 4, 6, 7 ja 8)	
Selvitykset SustainBaltic työraportti vaiheesta A.T1.1, "Integrating obtainable environmental and human activity data into planning processes by GIS analysis tools" Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet Suomessa. Puustoisten elinympäristöjen monimuotoisuusarvojen Zonation-analyyysien loppuraportti Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 67/2018, Maankäyttösektorin toimien mahdollisuudet ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi	

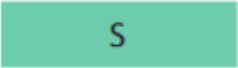
Merkintä 	VESIVILJELYN KEHITTÄMISVYÖHYKE
Selite	Merkinnällä esitetään vesiviljelyn kehittämisvyöhykkeinä Varsinais-Suomen soveltuvimmat merialueet kalan jatkokasvatukselle pitkällä aikavälillä.
Määräys	Suunnittelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden vyöhykkeellä on kehitettävä vesiviljelyn toimintaedellytyksiä. Vyöhykkeen suunnitelmissa tulee ottaa huomioon ympäristöarvot ja edistettävä vesien- ja merenhoidon tavoitteita.
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnän lähtöoletuksena on kalankasvatuksen jatkuminen maakunnan alueella ja että se on osa alueellista elintarviketuotantoa. Esittää kalankasvatukselle soveltuvimmat merialueet kestävien kalankasvatusalueiden tunnistamisen perusteella. Kehittämisvyöhyke esittää toiminnan ja ympäristön kannalta soveltuvimmat sijainnit, joille kalan jatkokasvatusta tulee suunnata tulevaisuudessa. Merkinnän tavoitteena on ohjata pitkällä aikavälillä toimintaa sellaisille alueille, joilla on mahdollista kestävä kalankasvatuselinkeino ja elintarviketuotanto sekä edistää veden hyvän tilan saavuttamista koko merialueella.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Sijaintien määrittämisessä on huomioitu merialueen ympäristöllisiä, taloudellisia ja sosiaalisia ominaisuuksia (esim. veden syvyys, alueelliset virtausolosuhteet, vapaa-ajanasutus ja toiminnan kannattavuus) koko Suomen rannikkoalueen osalta. Selvityksessä tunnistetut alueet esittävät soveltuvimmat sijainnit kalan jatkokasvatukselle. Kehittämisperiaatemerkinällä ei määritetä yksittäisen merialueen kalankasvatuksen määrällistä potentiaalia tai ympäristökuormitusta, vaan ne ratkaistaan yksityiskohtaisessa suunnittelu- ja lupaprosessissa.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Uusi merkintä	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Kehittämisvyöhyke on luonteeltaan informatiivinen eikä vaikuta suoraan voimassaolevan kokonaismaakuntakaavan sisältöön. Ympäristövaikutukset kohdentuvat kestävämmille alueille. Mahdolliset uudet menetelmät ja sijainnit parantavat kalatalouden elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Toiminnan sijaintikohtaiset vaikutukset vesimuodostumaan tulevat arvioiduksi yksityiskohtaisesti luvitusprosessin kautta. Sijoittamalla toiminta luonnonolosuhteiltaan soveltuvimmille sijainneille turvataan kalankasvatuksen toimintaedellytyksiä ja aiheutetaan pienempiä ympäristövaikutuksia (MRA § 1 kohdat 2 ja 6).	
Selvitykset Niskanen L. & M. Kankainen. 2019. Kestävien kalankasvatusalueiden tunnistaminen. FINFARMGIS -analyysi Suomen merialueesta. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus X/2019. Luonnonvarakeskus (käsikirjoitus).	

Merkintä 	MATKAILUN, RETKEILYN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE
Selite	Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittäminen kohdealue
Määräys	Suunnittelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkäjänteisiä, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä alueiden ominaispiirteitä hyödyntäviä, ja niiden on edistettävä kehittäminen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla Kasnäs-Teijon, Velhonveden ja Saariston rengastien ja muilla vastaavilla kehittäminen kohdealueilla tulee kehittää vetovoimaisia ja turvallisia pyöräilyä ja kävelyn edellytyksiä
Lähtökohdat, tavoitteet: Matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittäminen kohdealueina osoitetaan teemojen maakunnalliset kehittäminen ydinalueet. Alueiden kehittäminen lähtee niiden yksilöllisistä vahvuuksista, jotka on tarkemmin eritelty kaavaselostuksessa. Merkinnän tavoitteena on kohdentaa maakunnallisen matkailun kehittämistä maakunnan eri osat ja niiden vahvuusalueet ja olosuhteet huomioiden.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Kehittäminen kohdealueiden sisällä tai välittömässä läheisyydessä teema-alueisiin liittyviä R- ja V-merkintöjä voidaan maakuntakaavakartalla esittää muita alueita enemmän ja taajemmin. Tällä varmistetaan, että kehittäminen kohdealueilla on edellytyksiä toteutua kehittämismerkinnän määrittämällä maakuntakaavataso matkailun, retkeilyn ja virkistykseen ydinalueena. Matkailuorientoituneeseen pyöräilyyn liittyviä reittejä ei esitetä maakuntakaavan ulkoilureittiteemassa, mutta matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisvyöhykkeistä pääosalla kehittäminen yhtenä painopistealueena on pyöräily.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Uusi merkintä Saariston rengastiehen tukeutuva kehittämisvyöhyke poistuu ja korvautuu matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisvyöhykkeellä. Samalla kyseisen merkinnän rajausta tarkistetaan.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisvyöhyke auttaa alueen kuntia ja toimijoita kohdentamaan kehittämistoimenpiteitä kohdealueelle, kun kehittämisvyöhyke on maakunnallisella tasolla tunnistettu ja hyväksytty ja sen toteuttamiselle on maakunnan tason tahtotila. R-kohteista ja -alueista, V-kohteista ja -alueista, toteutuneista ja ohjeellisista ulkoilureiteistä sekä retkeilyn ja matkailun kehittämisperiaatemerkinästä syntyvällä kokonaisuudella on mahdollista parantaa alueiden elinkeinoelämän toimivan kilpailun edellytyksiä (MRA 1§ vaikutus 6.) sekä virkistykseen mahdollisuuksia (MRA 1§ vaikutus 1.).	
Selvitykset <ul style="list-style-type: none"> - Kuntien toteutetut kehittämistoimet alueilla - Maakunnan eri osien tasapainoinen kehittäminen matkailun, retkeilyn ja virkistykseen näkökulmasta - Alueiden kehittämispotentiaali ja kytkeytymismahdollisuudet muihin alueisiin 	

Kumottavat ja korvattavat voimassa olevan maakuntakaavan merkinnät

Merkintä 	VIRKISTYSALUE JA -KOHDDE
Selite	Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät ulkoilu-, retkeily-, urheilu- ja muut virkistysalueet
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkintöjen tavoitteena on osoittaa suunnitelmallisesti virkistysmerkintöjen maakunnan kattava kokonaisuus. Virkistysalue- ja kohdemerkinnät toimivat yhdessä retkeilyyn ja matkailuun varattujen alueiden ja kohteiden, ulkoilureittien sekä matkailun ja retkeilyn kehittämisvyöhykkeen kanssa muodostaen maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävän verkostokokonaisuuden. Myös verkoston ulkopuolella olevia V-alueita tai -kohteita esitetään kaavakartalla siltä osin, kun ne ylittävät seudullisen merkittävyyden rajan. Merkinnät perustuvat aiempien kokonaismaakuntakaavojen merkintöihin, selvityksiin, kunnilta ja alan toimijoilta kerättyihin tietoihin sekä kuntien voimassa olevien yleiskaavojen merkintöihin. Alueet ja kohteet, jotka ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tai kaavoituksessa osoitettu muuhun kuin virkistyskäyttöön, on poistettu. Niitä osin, kun virkistyskohteita tai -alueita on voimassa olevan maakuntakaavan vastaisesti tarkemmassa kaavoituksessa poistettu, on poistetulle alueelle tai kohteelle osoitettu tai etsitään korvaava sijainti maakunnallisen tai seudullisen tason virkistysverkoston kehittämismahdollisuuksien turvaamiseksi.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Lähekkäin sijaitsevia kohteita on yhdistetty toisiinsa maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tarkempaa kaavoitusta tehtäessä tulee huomioida kaavamerkintöjen ominaisuustiedoissa mainitut yhdistetyt maakuntakaavamerkinnät. Yhdistettyjä merkintöjä tulkittaessa on tarkempaa kaavoitusta laativan kunnan huolehdittava siitä, että yhdistettyjen kohteiden kaavoitus toteutetaan siten, että se palvelee maakuntakaavan tavoitetta osana retkeilyn ja matkailun, virkistys-, ulkoilureittien sekä retkeilyn ja matkailun kehittämisvyöhykkeiden määrittämää kokonaisuutta. Tässä kaavassa taajama-alueilla on osoitettu virkistysalueita ainoastaan Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa vahvistuneiden keskustatoimintojen (C), taajamatoimintojen (A), työpaikkatoimintojen (TP), teollisuustoimintojen (T), erityistoimintojen (E), raideliikenteen (LR), lentoliikenteen (LL), sekä satama-alueiden (LS) rajaamille alueille. TPLMK-kaavassa osoitettuja yllämainittuja aktiivisen maankäytön merkintöjä ei ole muutettu tai rajattu uudelleen vaan virkistysalueet on osoitettu niiden välisille alueille. Taajama-alueilla virkistysalueet ovat merkittäviä lähivirkistysalueita ja luontoarvokkaita alueita, jotka tarjoavat hyvinvointipalveluja asukkaille viihtyisänä lähiympäristönä ja toimivat merkittävinä luontoyhteyksinä. Virkistysalueille kohdistuu myös merkittäviä paineita muun maankäytön toimintojen osalta, jonka vuoksi niiden säilyttäminen on erityisen tärkeää erityisesti viihtyisän elinympäristön saavuttamiseksi.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Kohteiden merkintä muuttuu siten, että niitä ei kaavakartalla yksilöidä omin kohdenumeroin. Kaavamerkinnän yksilöinti tässä kaavassa tapahtuu sähköisen kaavakartta-aineiston kautta.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Uudet virkistysalueet turvaavat seudullisten virkistysvyöhykkeiden jatkuvuuden ja virkistysalueiden riittävyyden tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa ja maakunnallisessa virkistysalueista ja -kohteista, retkeily- ja matkailutoimintojen alueista ja -kohteista, ulkoilureiteistä ja matkailun ja retkeilyn kehittämisperiaatemerkinnoista syntyvän kokonaisuuden osina. Virkistysalue ja -kohdemerkinnät parantavat maakunnan asukkaiden elinoloja, kohentavat ihmisten elinympäristöä sekä edistävät virkistysalueiden toteuttamista maakunnassa (MRA 1§ vaikutus 1.). Virkistysalueet, joilla on kasvipeitteisyyttä parantavat ilmanlaatua ja alueiden vesitaloutta (MRA 1§ vaikutus 2.). Virkistysalueet toimivat osaltaan suojelualueiden jatkeena luonnon kasvi- ja eläinlajien kirjon osalta. Samalla ne toimivat viherkäytävänä edellä mainituille (MRA 1§ vaikutus 3.). Virkistysalueet jäsentävät yhdyskuntarakennetta erityisesti taajama-alueilla. Niillä on keskeinen vaikutus myös maisema-alueiden ja tasapainoisen kaupunkikuvan syntymiseen (MRA 1§ vaikutukset 4. ja 5.).	
Selvitykset Kokonaismaakuntakaavat Ympäristöhallinnon Liiteri-palvelun yleiskaavojen valtakunnallinen katselurajapinta (https://liiteri.ymparisto.fi/) Virma-aineisto (https://virma.lounaistieto.fi)	

Merkintä 	RETKEILY- JA MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE/KOHDE
Selite	Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät retkeily- ja matkailualueet
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia, kehittyviä ja suunniteltuja retkeily- ja matkailutoimintojen alueita ja kohteita. Merkintöjen tavoitteena on osoittaa suunnitelmallisesti retkeily- ja matkailutoimintojen maakunnan kattava kokonaisuus. Retkeily- ja matkailutoimintojen alue-/kohdemerkinnät toimivat yhdessä virkistykseen varattujen alueiden ja kohteiden, ulkoilureittien sekä matkailun ja retkeilyn kehittämisvyöhykkeen kanssa muodostaen maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävän verkostokokonaisuuden. Myös verkoston ulkopuolella olevia R-alueita tai -kohteita esitetään kaavakartalla siltä osin, kun niiden nähdään ylittävän seudullisen merkittävyyden rajan. Merkinnät perustuvat aiempien kokonaismaakuntakaavojen merkintöihin, selvityksiin, kunnilta ja alan toimijoilta kerättyihin tietoihin sekä kuntien voimassa olevien yleiskaavojen merkintöihin. Alueet ja kohteet, jotka ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tai kaavoituksessa osoitettu muuhun kuin retkeily- tai matkailutoimintojen käyttöön, on poistettu.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Lähekkäin sijaitsevia kohteita on yhdistetty toisiinsa maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tarkempaa kaavoitusta tehtäessä tulee huomioida kaavamerkintöjen ominaisuustiedoissa mainitut yhdistetyt maakuntakaavamerkinnät. Yhdistettyjä merkintöjä tulkittaessa on tarkempaa kaavoitusta laativan kunnan huolehdittava siitä, että yhdistettyjen kohteiden kaavoitus toteutetaan siten, että se palvelee maakuntakaavan tavoitetta osana retkeilyn ja matkailun, virkistykseen, ulkoilureittien sekä retkeilyn ja matkailun kehittämisvyöhykkeiden määrittämää kokonaisuutta. R-kohdemerkintä yhdistettynä matkailun ja ulkoilun yhteystarvemuotoon osoittaa rannikkoalueella ne kohteet, joilla on seudullista tai maakunnallista merkitystä retkeilyn ja matkailun portteina saaristoon. Näistä kohteista on joko olemassa olevaa merkittävää liikennettä saaristoalueelle, tai kohdetta halutaan kehittää tulevaisuudessa siten, että kohde kehittyisi saaristoon suuntautuvan matkailun ja retkeilyn porttina. <i>Tässä kaavassa taajama-alueilla on osoitettu retkeily- ja matkailutoimintojen alueita ainoastaan Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavan vahvistuneiden keskustatoimintojen (C), taajamatoimintojen (A), työpaikkatoimintojen (TP), teollisuustoimintojen (T), erityistoimintojen (E), raideliikenteen (LR), lentoliikenteen (LL), sekä satama-alueiden (LS) rajaamille alueille. Eli TPLMK-kaavassa osoitettuja yllämainittuja aktiivisen maankäytön merkintöjä ei ole muutettu tai uudelleen rajattu.</i>	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Kohteiden merkintä muuttuu siten, että niitä ei kaavakartalla yksilöidä omin kohdenumeroin. Kaavamerkinnän yksilöinti tässä kaavassa tapahtuu sähköisen kaavakartta-aineiston kautta.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Olemassa olevien alueiden ja kohteiden osalta vaikutukset ympäristöön eivät oleellisesti muutu. R-kohteista ja -alueista, V-kohteista ja -alueista, toteutuneista ja ohjeellisista ulkoilureiteistä sekä retkeilyn ja matkailun kehittämisperiaatemerkinnästä syntyvällä kokonaisuudella on mahdollista parantaa alueiden elinkeinoelämän toimivan kilpailun edellytyksiä (MRA 1§ vaikutus 6.) sekä virkistykseen mahdollisuuksia (MRA 1§ vaikutus 1.). Retkeilyn ja ulkoilun yhteystarvemerkinä yhdistettynä R-kohdemerkintään parantaa mahdollisuuksia kehittää merkittäviksi tai potentiaalisiksi nähtyjä kohteita portteina saaristoon. Näiden merkintöjen pohjalta toteutettavilla käytännön kehittämistoimilla on mahdollista parantaa saariston elinkeinojen ja matkailun olosuhteita (MRA 1§x vaikutus 6.).	
Selvitykset Kokonaismaakuntakaavat Ympäristöhallinnon Liiteri-palvelun yleiskaavojen valtakunnallinen katselurajapinta (https://liiteri.ymparisto.fi/) Virma-aineisto (https://virma.lounaistieto.fi)	

Merkintä 	SUOJELUALUE / -KOHDE
Selite	Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät luonnonsuojelualueet ja luontoarvoiltaan suojeltavat alueet
Määräys	Suojelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet, kuten kansalliset ja luonnonpuistot, sekä ne suojelualueet, jotka on toteutettu tai voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön perusteella.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Määräys ei muutu. Merkintä muuttuu siten, että kaikki suojelualueet näytetään alumuotoisina. Suojelualueita ei yksilöidä kaavakartalla numerotunnuksin.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Toteutetun suojelun osalta vaikutukset ympäristöön eivät oleellisesti muutu. Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan Natura-alueiden alueidenkäytön merkinnät ovat päivitetty Naturan toteutustavan mukaan. Soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydentämiseksi muuttavat maa- ja metsätalousmerkinnästä suojelumerkinnäksi. Poistuvat suojelualuumerkinnät muuttuvat joko virkistys- (V) tai maa- ja metsätalousalueiksi (M/MRV). Luonnonsuojelualueiden ja luontoarvoiltaan suojeltavien alueiden merkintöjen päivittäminen lisää osaltaan luonnon monimuotoisuuden turvaamista (MRA 1§, kohta 3)	
Selvitykset Luonnonsuojelulain mukaisten alueiden suojelupäätökset Maakunnallisesti arvokkaiden luontokohteiden selvitys, vaihemaakuntakaavaan tarkistettut S-alueet Maakunta- ja kuntakaavat Soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydentämiseksi	

Merkintä <div style="background-color: yellow; display: inline-block; padding: 5px; margin: 10px 0;">M</div>	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE
Selite	Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen.
Määräys	Suunnittelumääräys: Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.
Lähtökohdat, tavoitteet: Aluemerkinällä osoitetaan koko maakunnan alueen maa- ja metsätalousvaltaiset alueet. Merkinällä yhdenmukaistetaan aiempien maakuntakaavojen aluerajaukset.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ja määräys ei muutu. Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan määräyksissä osoitettu loma-asutuksen rantarakentamiseen liittyvä määräys osoitetaan uudella <i>loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain</i> merkinällä	
Kaavamerkinän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden pinta-ala ei muutu merkittävästi, kun huomioidaan Salon ja Turun kaupunkiseutujen alueella tapahtuvat M-alueiden muutokset MRV alueiksi. Merkintä ei aiheuta muutoksia nykyisten maakuntakaavojen merkintöihin ja määräyksiin verrattuna.	
Selvitykset	

Merkintä <div style="background-color: yellow; padding: 5px; text-align: center; width: fit-content; margin: 0 auto;">MRV</div>	MAA- JA METSÄTALOUS- / RETKEILY- / VIRKISTYSALUE
Selite	Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita. Alueita voidaan osoittaa maa- ja metsätalouden lisäksi loma-asumiseen ja matkailutoiminnoille. Alueita voidaan käyttää myös harkitusti haja-asutusluonteiseen pysyvään asutukseen.
Määräys	Suunnittelumääräys: Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta loma-asutusta, matkailua ja virkistyskäyttöä palvelevia toimintoja, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.
Lähtökohdat, tavoitteet: Aluemerkinällä osoitetaan koko maakunnan alueen maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityisiä matkailun- ja virkistykseen kehittämistarpeita. Merkinällä yhdenmukaistetaan aiempien maakuntakaavojen aluerajaukset. MRV-merkintä on rajattu kaavaan aiemman Varsinais-Suomen kehyskuntien maakuntakaavan merkintöjen periaatteiden mukaisesti puuttuville alueille. Merkintä on puuttunut Salon ja Turun kaupunkiseudun maakuntakaava-alueilta.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ja määräys ei muutu. Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan määräyksissä osoitettu loma-asutuksen rantarakentamiseen liittyvä määräys osoitetaan uudella <i>loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain</i> -merkinnällä	
Kaavamerkinän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Uudet maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita pinta-ala lisääntyy merkittävästi aiempien M-alueiden muuttuessa MRV alueiksi Turun ja Salon seudulla. Muutosalueet kytkeytyvät rakennettuun ympäristöön ja mahdollistavat paikallisesti luonnon- ja kulttuuriarvojen turvaamisen ja hyödyntämisen. Uudet aluerajaukset eivät aiheuta merkittäviä muutoksia voimassa olevien kaavojen merkintöihin nähden.	
Selvitykset	

Merkintä 	ULKOILUREITTI OHJEELLINEN ULKOILUREITTI
Selite	Ulkoilureitti: Olemassa oleva ulkoilureitti, jolla on merkitystä osana maakunnallista ulkoilureittiverkosta Ohjeellinen ulkoilureitti, jolla on merkitystä osana suunniteltua maakunnallista ulkoilureittiverkosta ja jonka linjaus tarkentuu jatkosuunnittelussa.
Määräys	Suunnittelumääräys: Ulkoilureitti: Ulkoilureitin uran ympäristöä tulee hoitaa ottaen huomioon reitin ympäristön erityispiirteet. Ohjeellinen ulkoilureitti: Ulkoilureitin tarkkaa linjausta suunniteltaessa tulee hyödyntää olemassa olevia teitä ja kulku-uria sekä alueen ympäristön erityispiirteitä ja maisemaa.
Lähtökohdat, tavoitteet: Maakuntakaavan ulkoilureitit koostuvat ulkoilureitti- sekä ohjeellinen ulkoilureitti -merkinnöistä. Yhdessä nämä kaksi merkintää osoittavat tavoitellun maakunnallisen ulkoilureittiverkoston. Ulkoilureittien linjaukset on laadittu patikointilähtökohdasta ja linjauksia on esitetty siten, että ne noudattelevat mahdollisuuksien mukaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita niiltä osin, kun reitit kulkevat kyseisten alueiden lähistöllä. Matkailullisen pyöräilyn edistäminen on tässä kaavassa yhdistetty retkeilyn ja matkailun kehittämisen kohdealueiden merkintään. Ulkoilureittikokonaisuuden toinen tehtävä on muodostaa maakunnallisten retkeily- ja matkailutoimintojen alueiden ja -kohteiden sekä virkistysalueiden ja -kohteiden välille verkosto. Tämän verkon kautta muodostuu maakunnallinen retkeilyn, matkailun ja virkistykseen kokonaisuus, joka ohjaa kuntien tarkempaa suunnittelu- ja kaavoitustyötä sekä rohkaisee alueellisia käytännön tason toimijoita kehittämään reitistöjä ja kohteita osana maakunnallista verkosta. Ohjeellisen ulkoilureitin linjaus on suuntaa antava ja linjauksen on tarkoitus tarkentua jatkosuunnittelussa tai neuvotteluissa reittien käytännön toteutuksesta. Olemassa olevat ulkoilureitit on tulkittu eri lähteistä maakuntakaavataso mittakaavaan.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Ulkoilureittien merkintä muuttuu siten, että toteutuneet ulkoilureittiosuudet näkyvät kaavassa ulkoilureittimerkinnällä ja maakunnallisen ulkoilureittiverkoston vielä toteutumattomat osuudet osoitetaan ohjeellinen ulkoilureitti merkinnällä. Merkintöjen suunnittelumääräykset on päivitetty vastaamaan uusia merkintöjä.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaisuusmaakuntakaavaan Voimassa olevien maakuntakaavojen ulkoilureittimerkinnät korvataan uusilla ulkoilureitti ja ohjeellinen ulkoilureitti merkinnöillä koko maakunnan alueella. Ulkoilureitit parantavat maakunnan asukkaiden elinoloja, kohentavat ihmisten elinympäristöä sekä edistävät ulkoilua, virkistystä ja retkeilyä maakunnassa tasapainoisesti sen eri osissa (MRA 1§ vaikutus 1.). Ulkoilureitit jäsentävät yhdyskuntarakennetta erityisesti taajama-alueilla. Niillä on keskeinen vaikutus myös asukkaiden mahdollisuuksiin hyödyntää maisema-alueita ja virkistysalueita monipuolisemmin (MRA 1§ vaikutukset 4. ja 5.).	
Selvitykset Kokonaisuusmaakuntakaavat Virma-aineisto (https://virma.lounaistieto.fi)	

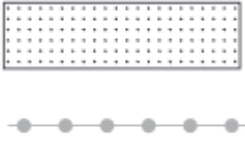
Merkintä 	MELONTAREITTI TAI VESIRETKEILYREITTI
Selite	Maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä melonta- tai vesiretkeilyreitti
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnällä osoitetaan koko maakunnan alueelta sisävesistöjen maakunnallisesti merkittävät melonta- ja vesiretkeilyreitit.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Merialueilla ja sisävesistöissä olleita melonta- ja kanoottireittejä on osoitettu aiemmissa maakuntakaavoissa veneväylä / kanoottireitti -merkinnällä (SSMK 2008) tai veneväylä, uusi veneväylä merkinnällä (TPLMK 2018). Tällä uudella merkinnällä osoitetaan sisävesistöissä olevat reitit yhtenäisesti ja maakunnan kattavasti.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Merkinnällä korvataan eri maakunnan sisävesien (joet ja järvet) aiemmat merkinnät. Salon seudun maakuntakaavassa 2008 esiintyneet sisävesille osoitetut vene-/kanoottireitit kumoutuvat ja korvautuvat melontareitteinä. Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa vahvistuneet laivaväylä, veneväylä ja uusi veneväylä -merkinnät eivät muutu. Melontareitit parantavat maakunnan asukkaiden mahdollisuuksia ulkoiluun ja virkistykseen (MRA 1§ vaikutus 1.). Melontareittien osoittaminen parantaa matkailuun ja retkeilyyn tukeutuvan elinkeinotoiminnan kehittämismahdollisuuksia maakunnassa (MRA 1§ vaikutus 6.)	
Selvitykset Kokonaismaakuntakaavat Yksittäiset lähteet verkossa: http://www.reitisto.fi/paimionjoki http://www.saloon.fi/attachements/2016-12-30T11-33-10164.pdf https://blogi.ennola.fi/?p=3477 http://visitauranmaa.fi/fi/wp-content/uploads/2016/05/Aurajoki_melontakartta.pdf http://www.lailanet.fi/sirppujoki/ https://www.outdoorsfinland.fi/reitti/loimijoen-melontareitti/?show=map Melontaharrastajat Ryömä, H., Forsman t., Jaakkola, S., Laine, P., Mikkilä, E., Vaarala, H. ja Ventelä, A.-M., 2019. Yläneenjoki – virkistyskäyttö ja vesiensuojelu. Pyhäjärvi-instituutin julkaisuja B: 37. ISBN 978-952-9682-82-9	

Merkintä 	MATKAILUN JA ULKOILUN YHTEYSTARVE
Selite	
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnän lähtökohdانا ovat aiempien maakuntakaavojen matkailun ja ulkoilun yhteystarpeet. Uutena tässä kaavassa on yhdistelmämerkintä. R-kohdemerkintä yhdistettynä matkailun ja ulkoilun yhteystarvenuoleen osoittaa rannikkoalueella ne kohteet, joilla on seudullista tai maakunnallista merkitystä retkeilyn ja matkailun portteina saaristoon. Näistä kohteista on joko olemassa olevaa merkittävää liikennettä saaristoalueelle, tai kohdetta halutaan kehittää tulevaisuudessa siten, että kohde kehittyisi saaristoon suuntautuvan matkailun ja retkeilyn porttina.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Ei muutoksia merkintään.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Merkinnällä tuetaan matkailun yhteyksien ja ulkoilureittien kehittämistä maakunnassa. Retkeilyn ja ulkoilun yhteystarvemerkintä yhdistettynä R-kohdemerkintään parantaa mahdollisuuksia kehittää merkittäviksi tai potentiaalisiksi nähtyjä kohteita portteina saaristoon. Näiden merkintöjen pohjalta toteutettavilla käytännön kehittämistoimilla on mahdollista parantaa saariston elinkeinojen ja matkailun olosuhteita (MRA 1§ vaikutus 6.).	
Selvitykset	

Merkintä 	ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA
Selite	Merkinnällä osoitetaan geologisesti arvokkaat harju-, kallio- ja moreenimuodostumat, tuuli- ja rantakerrostumat sekä kivikot
Määräys	SUOJELUMÄÄRÄYS: Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä alueella sijaitsevan, geologisesti arvokkaan muodostuman suojeluun ja hoitoon.
Lähtökohdat, tavoitteet: Osoittaa maakuntakaavassa selvitysten mukaiset arvokkaat geologiset muodostumat yhteneväisesti koko maakunnan alueella ja turvata niiden säilyminen.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ja sen nimi muuttuu kattaen kaikki erilliset geologiset muodostumat (aiemmin merkinnän nimi arvokas kallio-, moreeni- tai harjualue). Merkintä on ollut käytössä VSMK (harju- ja kalliomuodostumat) ja SSMK (harjumuodostumat ja osittain kalliomuodostumat). Turun seudun maakuntakaavassa ei ole osoitettu arvokkaita geologisia muodostumia. Kaavamerkintään on tehty tekninen muutos. Suojelumääräys pysyy samana.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaisu- ja maakuntakaavaan Merkintöjä tarkennettu koko maakunnan osalta uusien selvitysten mukaisesti. Joitakin aiemmissa maakuntakaavoissa merkittyjä geologisesti arvokkaita alueita on kaavatyön aikana rajattu uudelleen. Uudelleen-rajauksen syitä ovat olleet kaavatyön maastokäynneillä havaitut muutokset alueilla, asiantuntijaselvityksissä ja maastokäynneillä tarkentuneet sijaintitiedot, sekä uusissa asiantuntijaselvityksissä tunnistetut uudet arvokkaat alueet. Merkinnän suojelumääräys aiheuttaa rajoitteita maa-aineslain mukaiseen maa- tai kalliokiviaineksen hyödyntämiseen. Merkinnällä ei ole lähtökohtaisesti vaikutuksia rakentamiseen, mutta alueen erityispiirteet tulee huomioida yksityiskohtaisessa suunnittelussa	
Selvitykset Geologisesti arvokkaat alueet Varsinais-Suomessa Varsinais-Suomen harju- ja seutukaavaliiton harjuselvitykset Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Turun ja Porin läänissä Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot	

Merkintä 	POHJAVESIALUE
Selite	Luokkien 1, 1E, 2, 2E ja E mukaiset pohjavesialueet
Määräys	SUUNNITTELUMÄÄRÄYS: Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
Lähtökohdat, tavoitteet: Osoittaa lain (laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä) mukaisesti määritetyt, pohjaveden hankinnan kannalta tärkeät pohjavesimuodostumat. Uutena pohjavesiluokkana on osoitettu E-merkinnällä sellaiset pohjavesialueet, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Yhdenmukaistettu kaavamääräys eri kokonismaakuntakaavojen osalta. Merkinnän selitteeseen on lisätty E-luokan mukaiset uudet pohjavesialueluokat. Kaavamerkintään on tehty tekninen muutos.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Muutostarpeet tulevat päivitetyistä pohjavesialuetiedoista ja niiden ohjausvaikutus maankäytön suunnitteluun toteutuu erityislainsäädännön kautta. Pohjavesialueilla on erityislainsäädännön kautta ohjausvaikutuksia ja rajoitteita alueilla sallituille toiminnoille pohjaveden turvaamisen vuoksi (MRA 1§, vaikutus 2 ja 3).	
Selvitykset Ympäristöhallinnon pohjavesialuerekisteri Pohjavesialueiden rajaus- ja luokitusmuutokset (Varsinais-Suomen ELY-keskus, 2017-2019)	

Merkintä 	SUOJA- TAI KONSULTOINTIVYÖHYKE
Selite	Puolustusvoimien käytössä olevalle alueelle on määritelty suojaetäisyysalue. Vaarallisia kemikaaleja valmistaville tai varastoiville laitoksille on määritelty Seveso III-direktiiviin (2012/18/EU) perustuva vuoden 2019 tilanteen mukainen konsultointivyöhyke.
Määräys	Vyöhykkeelle sijoitettavien uusien toimintojen suunnittelu- ja rakennushankkeista on järjestettävä asiantuntijalausuntomenettely.
Lähtökohdat, tavoitteet: Suoja- ja konsultointivyöhyke -merkinnällä osoitetaan alueita, joilla alueiden käyttöä on läheisen vaara-alueen tai muun ympäristöönsä käyttörajoituksia aiheuttavan luonteen vuoksi rajoitettava. Maakuntakaavakartalla erillisten laitosten ja puolustusvoimien suojavyöhykkeet on yhdistetty samaan rajaukseen. Tämä rajaus vastaa maakuntakaavan yleispiirteisyytensä. Puolustusvoimien käytössä olevalle alueelle määriteltyyn vyöhykkeeseen sisältyy sisempi suunnittelua ja rakentamista rajoittava vyöhyke. Maakuntakaavassa osoitetaan toimintaperiaateasiakirjalaitoksille ja turvallisuusselvityslaitoksille määritellyt konsultointivyöhykkeet suojavyöhykemerkinnällä sillä laajuudella kuin TUKES on konsultointivyöhykkeet laitoskohtaisesti määritellyt. Vyöhykkeet osoitetaan sellaisille laitoksille, joiden suojavyöhyke on 500 metriä tai sitä suurempi. Seveso III –direktiiviin perustuvat suojavyöhykkeet on muodostettu piirtämällä puskurivyöhykkeet laitoskohtaisten konsultointivyöhykkeiden määrittämisen etäisyyden päähän kiinteistörajasta. Merkinnällä on osoitettu puolustusvoimien ja satamien varoalueet. Kaavassa on merkitty puolustusvoimien varoalueista Someron Tammelan ja Kemiönsaaren Skinnarvikin E-alueiden varoalueet ja Virttaan varalaskupaikan suojavyöhyke sekä merialueilla Gyltön, Lempersön ja Öron alueet. Pansion ja Kallanpään varoalueet sisältyvät Turku-Naantali-Raisio suojavyöhykkeeseen.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ja määräys ei muutu.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Maakuntakaavassa osoitetut suojavyöhykkeet on päivitetty nykyisen rekisterin tietojen mukaisesti. Merkintä rajoittaa erikseen määriteltyjen toimintojen sijoittumista vyöhykkeelle. Suojavyöhykkeillä osoitetut olemassa olevat toiminnat voivat aiheuttaa vaaraa vaikutusalueellaan. Tämän vuoksi niiden huomiointi yksityiskohtaisessa suunnittelussa turvaa elinympäristöjen turvallisuutta ja toisaalta mahdollistaa mm. kemikaaleja käyttävän elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia (MRA 1§, vaikutukset 1 ja 6).	
Selvitykset Tukes, kemikaalilaitosten konsultointivyöhykkeet Puolustusvoimien suojavyöhyketiedot	

Merkintä 	NATURA-ALUEET NATURA-VIIVAKOHTTEET
Selite	Valtioneuvoston Natura 2000-päätöksen mukaan rajatut alueet
Määräys	SUOJELUMÄÄRÄYS: Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston Natura 2000-päätöksen mukaan rajatut alueet sekä niihin tehdyt täydennykset.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ja määräys ei muutu.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Päivittää voimassa olevien maakuntakaavojen Natura-alueet ja -viivakohteet merkinnät nykyisten suojelupäätösten mukaisesti.	
Selvitykset Ympäristöhallinnon tietokanta Natura-alueista ja -kohteista	

Merkintä 	<p style="text-align: center;">LUONNONSATAMA, LAITURI, SUOJASATAMA TAI ANKKURIPAIKKA</p> <p style="text-align: center;">VENE- TAI PALVELUSATAMA</p> <p style="text-align: center;">YHTEYSALUSSATAMA</p>
Selite	
Määräys	
<p>Lähtökohdat, tavoitteet: Yhteysalussatamien merkintöjen osalta osoitetaan ELY-keskuksen ylläpitämässä laiturirekisterissä olevat yhteysalus- ja tielaiturit. Yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden sijaintien osoittamisen tavoitteena on tuoda esille saaristoalueen tieliikenteelle merkittävät kohteet. Vene- ja palvelusatamien sekä muiden satamien ja laitureiden osalta osoitetaan voimassa olevissa maakuntakaavoissa olevat merkinnät, jotka on tarkasteltu uusimman Suuren satamakirjan tiedoilla. Merkintöjä on yleistetty huomioiden maakuntakaavan mittakaava siten, että retkeilyä ja matkailua palvelevia kohteita, eli vene- ja palvelusatamia, on priorisoitu. Useiden lähekkäisten merkintöjen osalta, on niistä esitetty maakuntakaavassa vain osa. Merkinnöillä osoitetaan rannikko- ja merialueilla olevaa potentiaalia matkailun ja turismin osalta. Merkintöjä on yhteensovitettu myös t-kohdemerkinnöillä osoitettujen kalasatamien sijaintien läheisyydessä</p>	
<p>Merkinnän/ratkaisun perustelut:</p>	
<p>Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä tai määräys ei muutu</p>	
<p>Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Merkinnöillä ei ole suurta muutos olemassa olevien maakuntakaavojen merkintöihin nähden. Merkittävimmät muutokset kohdentuvat yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden merkintöihin, jotka on päivitetty ajantasaisella tiedolla. Merkinnöillä osoitetaan saaristoliikenteelle välttämättömiä tieliikenteen yhteysalusten käyttämiä sijainteja, joka mahdollistaa toimivan liikkumisen saaristoalueella ja joka osaltaan mahdollistaa ajoneuvoliikenteen niin arkikäytön, kuin matkailun tarpeisiin. Kattava merimatkailua tukeva satamien ja pienveneiden vierailupaikkojen verkosto tukee matkailuelinkeinojen mahdollisuuksia saaristossa. (MRA 1§, kohta1, 4 ja 6)</p>	
<p>Selvitykset Suuri Satamakirja Laiturirekisteri Kokonaismaakuntakaavojen merkinnät Kunnilta saatu palaute satamasijainneista</p>	

Merkintä 	SÄHKÖVERKON YHTEYSTARVE
Selite	
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Kantaverkon, 110 kV ja 400 kV, kehittämisen kannalta tärkeäksi uusiksi verkkoyhteyksiksi tunnistetut uudet sähköverkon yhteysvälit. Yhteystarpeet kuvaavat olemassa olevan sähköverkon kehittämistarpeita, joilla pyritään verkon toimintavarmuuden parantamiseen ja sähkönsiirtokapasiteetin riittävyyden varmistamiseen. Yhteystarpeena osoitettujen siirtolinjojen sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja niiden edellyttämissä luvitusprosesseissa.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Ei muutoksia merkintään	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Sähköverkkojen kehittäminen ja toimintavarmuuden turvaaminen varmistaa energiahuollon toimintaedellytyksiä sekä mahdollistaa muuttuvan sähköntuotannon tarvitseman sähkönsiirtokapasiteetin turvaamisen (MRA 1§, vaikutus 4 ja 6 sekä 7)	
Selvitykset Sähkönsiirtoyhtiöiden (Fingrid, Caruna, Sallila sähkönsiirto, Turku Energia, Vakka-Suomen Voima) selvitykset ja kehittämistarpeet	

Merkintä 	SUURJÄNNITELINJA UUSI SUURJÄNNITELINJA PARANNETTAVA TAI UUSI RINNAKKAINEN SUURJÄNNITELINJA
Selite	
Määräys	Suunnittelumääräys: Voimajohto on suunniteltava siten, ettei se aiheuta merkittävää haittaa maisema-alueiden ominaispiirteisiin. Voimajohto on suunniteltava asuinalueisiin nähden siten, ettei ihmiselle aiheudu merkittävää terveyshaittaa, ihmisten elinympäristöjen viihtyisyyttä merkittävästi heikennetä eikä luonnon monimuotoisuudelle aiheuteta merkittävää haittaa.
Lähtökohdat, tavoitteet: Kantaverkon, 110 kV ja 400 kV, toimintavarmuuden ja siirtokapasiteetin riittävyyden varmistamisen kannalta keskeiset suurjännitelinjat. Uuden suurjännitelinjan yksityiskohtainen sijainti maastossa on selvitetty siirtoyhteyden toteuttajan toimesta yksityiskohtaisessa selvityksessä (ympäristöselvitys tai ympäristövaikutusten arviointi). Parannettava tai uusi rinnakkainen suurjännitelinja sijoittuu pääosin olemassa olevan suurjännitelinjan kanssa samaan johtokäytävään.	
Merkinän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Parannettavan suurjännitelinjan nimi muuttuu parannettava tai uusi rinnakkainen suurjännitelinjaksi.	
Kaavamerkinän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntaavaan Osoitettavat suurjännitelinjat on jo esitetty aiemmissa kokonaiskaavoissa. Linjojen nykytilanne ja kehittämistarpeet on päivitetty vastaamaan tämän hetkistä tilannetta koko Varsinais-Suomen osalta. Sähköverkkojen kehittäminen ja toimintavarmuuden turvaaminen varmistaa energihuollon toimintaedellytyksiä sekä mahdollistaa muuttuvan sähköntuotannon tarvitseman sähkönsiirtokapasiteetin turvaamisen (MRA 1§, vaikutus 4 ja 6 sekä 7)	
Selvitykset Sähkönsiirtoyhtiöiden (Fingrid, Caruna, Sallila sähkönsiirto, Turku Energia, Vakka-Suomen Voima) selvitykset ja kehittämistarpeet	

Voimassa olevan maakuntakaavan merkintöjä täydentävät merkinnät

Merkintä 	LOMA-ASUTUKSEN MITOITUS OSA-ALUEITTAIN
Selite	
Määräys	Suunnittelumääräys: Kullekin osa-alueelle voidaan osoittaa vyöhyketunnuksen yhteydessä osoitettu määrä rakennuspaikkoja rantakilometriä kohden. Rakentamattomaksi jäävän rannan määrä ei saa alittaa aluetunnuksen yhteydessä osoitettua prosenttiosuutta kokonaisrantaviivasta. Lopullinen rakennuspaikkojen lukumäärä määräytyy yksityiskohtaisemmassa kaavassa rannan laatuun ja rakennettavuuteen liittyvien ominaisuuksien perusteella. ⑦ Ei lay/km-mitoitusta, vapaata rantaa 40%
Lähtökohdat, tavoitteet:	
Mitoitusmerkinnällä yhdenmukaistetaan merkinnät eri kokonismaakuntakaavojen kesken. Mitoitusmerkintää käsitellään vain Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan (Turku, Kaarina, Paimio, Rusko, Lieto, Raisio, Naantali) alueella, muissa maakuntakaavoissa pysyy voimassa niissä osoitetut <i>loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain</i> -merkinnät.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintätekninen korjaus.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne	
TKSMK 2004 (ja TPLMK 2018) maakuntakaavassa loma-asutuksen mitoitus on sisällytetty M-aluemerkinnän määräykseen.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan	
Merkinnästä ei aiheudu muutoksia nykytilaan verrattuna. Täydentää aiempien kokonismaakuntakaavojen loma-asutuksen mitoitus osa-alueittain merkintöjä.	
Selvitykset	

Merkintä 	UUSI VENEVÄYLÄ
Selite	
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkintää käytetään olemassa oleviin ja suunniteltuihin veneväyliin ja kanoottireitteihin. Tässä vaihemaakuntakaavassa merkinnällä osoitetaan vahvistetussa Turun seudun kehyskuntien maakuntakaavassa esitetty Särkäsalmen uusi veneväylä ympäristöministeriön 20.3.2013 antaman vahvistamispäätöksen YM1/5222/2011 mukaisesti.	
Merkinän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ei muutu.	
Kaavamerkinän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Olemassa oleva merkintä, ei uusia vaikutuksia maakuntakaavaan. Särkäsalmen uusi veneväylä parantaa veneilyn turvallisuutta sekä matkailuelinkeinojen toimintaedellytyksiä Naantalissa. Muutoin uusien veneväylien merkintöjä ei käsitellä tässä vaihemaakuntakaavassa. Merkintä parantaa Naantalın alueen elinkeinoelämän toimivan kilpailun edellytyksiä (MRA 1§ vaikutus 6.) sekä virkistysmahdollisuuksia (MRA 1§ vaikutus 1.).	
Selvitykset	

Merkintä 	VENEILYN RUNKOVÄYLÄ
Selite	
Määräys	
Lähtökohdat, tavoitteet: Merkintää käytetään kaikkiin olemassa oleviin ja suunniteltuihin veneilyn runkoväyliin. Tässä vaihemaakuntakaavassa merkinnällä osoitetaan vain Omenaistenaukolta Askaistenlahdelle ja Naantalin vanhan kaupungin satamaan johtava Särkängsalmen kautta kulkeva uusi veneilyn runkoväylä, jolla täydennetään voimassa olevia maakuntakaavoja. Muut veneilyn runkoväylien merkinnät on osoitettu aiemmissa maakuntakaavaprosesseissa.	
Merkinnän/ratkaisun perustelut: Merkinnällä tuetaan matkailuelinkeinon kehittämistä Naantalin alueella. Muita uusia veneilyn runkoväylien merkintöjä ei käsitellä tässä vaihemaakuntakaavassa.	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Merkintä ei muutu	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonismaakuntakaavaan Merkinnän vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun edellytyksille ovat pääosin myönteisiä. Merkintä parantaa erityisesti Naantalin alueen matkailun (MRA 1§ vaikutus 6.) sekä virkistystyksen kehittymismahdollisuuksia (MRA 1§ vaikutus 1.). Vaikutukset ihmisten elinoloihin (työmatka- ja vapaa-ajan liikenne, saavutettavuus) jäävät vähäisiksi (MRA 1§ vaikutus 1.). Väylän avaaminen parantaa veden virtauksia alueella (MRA 1§ vaikutus 2.).	
Selvitykset Särkängsalmen meriväylän vaikutusselvitys – päivitys 2018. Varsinais-Suomen liitto / FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2018.	

Kumoa ja korvaa osittain voimassa olevan maakuntakaavan merkintöjä

<p>Merkintä</p> 	<p style="text-align: center;">TEOLLISUUSTOIMINTOJEN ALUE/KOHDE</p> <p style="text-align: center;">TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE, JOLLA ON MERKITTÄVÄ, VAARALLISIA KEMIKAALEJA VALMISTAVA TAI VARASTOIVA LAITOS</p>
<p>Selite</p>	<p>Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät teollisuus-, varasto- ja vastaavaan käyttöön osoitetut alueet niihin kuuluvine suojaviheralueineen sekä liikenne- ja yhdyskuntateknisen huollon alueineen.</p>
<p>Määräys</p>	<p>Alueelle ei saa sijoittaa uutta asumista ilman erityisperusteita.</p>
<p>Lähtökohdat, tavoitteet:</p> <p>Teollisuusalueiden merkintöjen osalta käsitellään lähtökohtaisesti kiertotalouden ja biotalouden sekä luonnonvarojen käyttöön liittyvät kohteet. Suurin osa Varsinais-Suomen maakuntakaavojen teollisuusalueiden merkinnöistä on käsitelty TPLMK-vaihekaavatyössä, eikä niitä käsitellä uudelleen.</p> <p>Merkittävimmät muutokset teollisuuden aluevarausmerkintöjen osalta:</p> <p>Paraisten kalkkikaivoksen T-alue laajenee vastaamaan nykyistä teollisuustoimintojen aluetta kaivosluvan aluerajauksen mukaisesti sekä yhdistää alueeseen Saaristotien luoteispuolen t/kem-merkinnällä osoitetun teollisuusalueen ja siihen liittyvän Seveso-vyöhykkeen. Laajentuva T-alue muuttaa pieniltä osin maakuntakaavan A- ja C-merkintöjä.</p> <p>Kaarinan Lakarin vanhan kaatopaikan alueen rajaus laajenee vastaamaan nykyistä toiminta-alueita.</p> <p>Kaarinan Pukkila-Suopohjan alue laajenee nykyisen maa-ainesottoalueen mukaiseksi.</p> <p>Tummamäen rakennuskivilouhoksen alue poistuu ja muuttuu M-alueeksi.</p> <p>Isosuon E- ja T-alueeseen yhdistyy uutena T-alueena Härjänkurkun alueen aiempi t-kohdemerkintä.</p> <p>Uudenkaupungin t/kem-merkinnät, Kemira ja Esso, poistuvat ja alueet sisältyvät olemassa olevaan T-aluemerkintään ja siihen liittyvään Seveso-vyöhykkeeseen.</p> <p>Uusina t-kohdemerkintöinä osoitetaan olemassa olevia kalasatamien alueita Suukari, Kasnäs, Laupunen, Särkäsalmi ja Hakkenpää, lisäksi aiemmin Länsirannikon kala nimellä olleen kohteen nimi muuttuu Tuomaraisten kalasatamaksi.</p> <p>Loimaan kaukolämpölaite ja siihen liittyvä terminaalitoimintojen alue osoitetaan uudella T-kohdemerkinnällä.</p>	
<p>Merkinnän/ratkaisun perustelut:</p>	
<p>Merkintä tai määräys, lähtötilanne</p> <p>Merkintä ei muutu. Kohteiden merkintä muuttuu siten, että niitä ei kaavakartalla yksilöidä omin kohdenumeroin.</p>	
<p>Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaisuusmaakuntakaavaan</p> <p>Laajentuvat teollisuustoimintojen alueet kutistavat vähäisissä määrin M-alueita ja Paraisten alueella vähäisissä määrin A- ja C-alueiden rajauksia. Uudet rajaukset vastaavat käytännössä olemassa olevaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tunnistettuja ja toteutettuja teollisuustoimintoja. Siten rajausmuutosten vaikutus ympäristöön ja luontoarvoihin ovat vähäisiä. (MRA 1§, vaikutukset 4, 5 ja 6).</p>	
<p>Selvitykset</p> <p>Voimassa olevat kokonaisuusmaakuntakaavat Kuntien yleiskaavat Varsinais-Suomen alueen bioenergia- ja materiaalikäsittelyterminaalien perusselvitys</p>	

Merkintä <div style="text-align: center; margin: 10px 0;"> E </div> <div style="display: flex; justify-content: center; gap: 10px;"> ejk en et ek </div>	ERITYISTOIMINTOJEN ALUE/KOHDE
Selite	<p>Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät kiviainesten ottoalueet ja materiaaliterminaalien, kaivostoiminnan, energiahuollon sekä vesihuollon alueet ja kohteet.</p> <p>Kiviainesten ottoalue ja materiaaliterminaalit merkinnällä osoitetaan kalliokiviainesoton ja maa-ainesterminaalien alueet. Alueet varataan kalliokiviainesten ottoon ja maa-ainesten sekä uusiokäyttöön soveltuvien materiaalien käsittelyyn</p>
Määräys	<p>E-aluevaraus- ja -kohdemerkintöjen määräys ei muutu.</p> <p>Uusi merkintä ja suunnittelumääräys ejk-kohteille: Kiviainesten ottoalue ja materiaaliterminaalit: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Alueen käyttö tulee suunnitella siten, että se sopeutuu toiminnan loputtua ympäröivien alueiden maankäyttöön eikä siitä aiheudu merkittäviä, pysyviä maisemavaikutuksia</p>
Lähtökohdat, tavoitteet: <p>Voimassa olevissa maakuntakaavoissa olevien E-alueiden ja kohteiden osalta tarkastellaan kiertotalouden ja bionalouden osalta merkittävät kohteet, joiden rajauksiin on tarve tehdä muutoksia nykyisiin kaavamerkintöihin nähden. Muutoksia on tehty seuraaviin merkintöihin:</p> <p>E-alueiden osalta Topinojan alueen rajausmuutos alueen asemakaavan mukaisesti, pienentää alueella olevaa V-alueita. Sähkönsiirtoon liittyvät kantaverkon olemassa olevat muuntoasemat, E-alueena Liedon Ankan alue, en-kohdemerkintänä Rihtniemen merikaapelin muuntoasema ja Salon muuntoasema. Poistetaan pienempien muuntoasemien merkinnät Kalanti ja Kemiönsaari, muut en-kohdemerkinnät eivät muutu voimassa oleviin maakuntakaavoihin nähden.</p> <p>Ek-kohdemerkinnöillä osoitetaan kaivosluvan mukaiset ja kuntakaavoituksessa osoitetut kaivosalueet. Olemassa olevien kaivosmerkintöjen (ek) lisäksi osoitetaan uusina merkintöinä Salon alueella olevat kaivosalueet Kisko Hyypiänmäki, Kisko Kalkkisilta ja Kisko Sallittu.</p> <p>Ej/seudullinen jätevedenpuhdistamo ja et-merkinnät päivitetään vastaamaan nykyisiä käytössä olevia jätevedenpuhdistamoja. Puhdistamoiden määrä on vähentynyt merkittävästi Kakolan keskitetyn jätevedenpuhdistamon valmistumisen myötä.</p> <p>Ejk-kohdemerkinnällä osoitetaan kalliokiviaineksen oton ja maa-ainesterminaalitoimintojen alueet. Merkinnät sijoittuvat pääosin olemassa olevien toimintojen alueelle, jotka sijaitsevat liikenteellisesti keskeisen tieverkon välittömässä läheisyydessä. Merkinnän tavoitteena on osoittaa keskitetyn ottotoiminnan alueet, joille voidaan pitkäjänteisemmin keskittää kalliokiviaineksen ottotoimintaa.</p>	
Merkinnän/ratkaisun perustelut:	
Merkintä tai määräys, lähtötilanne Määräys ei muutu nykyisestä E-, en-, ek- ja et-merkinnästä. Ejk-merkinnälle tulee uusi määräys. Kohteiden merkintä muuttuu siten, että niitä ei kaavakartalla yksilöidä omin kohdenumeroin.	
Kaavamerkinnän vaikutukset ja suhde kokonaismaakuntakaavaan Pienentää Topinojan alueella vähäisissä määrin V-aluemerkintää. Poistaa hajautetun jätevesihuollon jätevedenpuhdistamoiden merkintöjä ja korvaa ne osoittamalla Kakolan jätevedenpuhdistamon. Uudet kiviainesmerkinnän mukaiset alueet sijoittuvat pääasiassa olemassa olevien kaavoitettujen teollisuusalueiden ja kiviainesottolupien alueelle, eikä ne aiheuta merkittävää muutosta alueiden nykyiseen tilanteeseen. Erityistoimintojen kohteiden ja alueiden merkinnöillä turvataan yhdyskuntien teknisen huollon toimintaedellytyksiä sekä luonnonvarojen käytön kohteita. Erityinen painoarvo on luonnonvarojen hyödyntämisen käytön turvaaminen pitkäjänteisesti jo käytössä olevilla sijainneilla. Toimintojen sijoittuessa olemassa olevan toiminnan mukaisesti ei niillä ole merkittävää muutosvaikutusta nykytilanteeseen nähden. (MRA 1§, vaikutukset 4 ja 6).	
Selvitykset Topinojan alueen asemakaava-aineistot, Fingridin aineistot muuntoasemista, Tukes-kaivosrekisteri, Kuntien yleiskaavat, Kuntien jätevesilaitostiedot, Kiviaineshuollon tukialueet Varsinais-Suomessa, Varsinais-Suomen alueen bioenergia- ja materiaalikäsitteilyterminaalien perusselvitys	

Merkintä 	KUMOTTAVA MERKINTÄ
Selite	
Määräys	
<p>Vahvistetuista maakuntakaavoista poistettavat merkinnät: En- muuntoasemien merkinnät Kalanti (en001) ja Kemiönsaari (en801) Kaasuverkon siirtolinja- ja yhteystarvemerkinntät Suurjännitelinja, Pertteli-Palokorpi (Salo-Somero) Uusi suurjännitelinja Kemiö-Särkisalo Sähkösiirtolinja Rymättylä-Röölä T-kohdemerkintä, Härjänkurkun alue (t601), korvautuu aluevarausmerkinnällä T/kem kohdemerkintä, Paroc (tkem 803), yhdistetty alueen laajentuneeseen T-aluevaraukseen ja alueen suojavyöhykemerkintään T/kem kohdemerkintä, Uusikaupunki Esso (tkem 001) ja Kemira (tkem 002), sisältyy alueella olevaan T-aluevaraukseen ja alueen suojavyöhykemerkintään ej/ seudullinen jätevedenpuhdistamo Rauvola ja Raisio, puhdistamot suljettu ja jätevedenpuhdistus keskitetty Kakolan puhdistamoon et-merkinnällä osoitetut jätevedenpuhdistamot et802 Dragsfjärd, et605 Kuivakari, et209 Tarvasjoki, et205 Marttila, et601 Lemu, et608 Masku, et203 Käyrä, et606 Vahto, et202 Aura, et208 Riihikoski, et201 Alastaro, et005 Reila ja et010 Reila ovat lopettaneet toiminnan</p>	